

Розгон Ольга Володимирівна,

провідний науковий співробітник

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України,

кандидат юридичних наук, доцент

ВИБІР І ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ПОЧАТКОВИЙ ЕТАП ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Оскільки розвиток інноваційної діяльності передбачається у використанні й удосконаленні передових технологій, то саме *трансфер технологій* дає змогу не тільки перетворити знання на інноваційну технологію, а й забезпечити інноваційний розвиток підприємства.

Інновації, які впроваджують суб'єкти, існують у процесі здійснення ними інноваційної діяльності. Стаття 3 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» визначає суб'єктів трансферу технологій.

У процесі *трансферу технологій* здійснюється передання об'єкта *трансферу технологій* до споживача.

Об'єктом трансферу технологій, на думку проф. О. Плахотнік, є наукові та науково-технічні результати, об'єкти права інтелектуальної власності (зокрема, винаходи, корисні моделі, твори наукового, технічного характеру, комп'ютерні програми, комерційні таємниці, ноу-хау або їх сукупність), у яких відображено перелік, строк, порядок і послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації та зберігання продукції [1, с. 10].

Якщо відповідно до ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» *трансфер технології* – це передача технології, тоді слід тлумачити поняття *технологія*. За цим законом *технологія* – це результат науково-технічної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок і послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг. До таких результатів як правової форми технології в першу чергу можна віднести об'єкти права інтелектуальної власності (зокрема, винаходи, корисні моделі, твори наукового, технічного характеру, комп'ютерні програми, комерційні таємниці, ноу-хау або їх сукупність).

Отже, технологія – це *об'єкт трансферу технологій* і це обов'язково науково-технічні знання (або науково-технічні результати), виражені у формі об'єктів прав інтелектуальної власності чи інших не охоронюваних законом результатів творчої діяльності, що є особливими об'єктами нематеріального характеру, що за своєю суттю становить собою інтелектуальну складову технології.

Досліджуючи правові аспекти співвідношення *технології та інноваційного продукту*, можна дійти висновку, що, по-перше, відповідно до чинного законодавства технологія може бути *реалізована як інноваційний продукт*. По-друге, технологія належить до *самостійного об'єкта правового регулювання*, який може бути використаний як самим розробником (творцем) технології, так і наданий іншим суб'єктам

господарювання, в тому числі суб'єктам інноваційної діяльності, на умовах використання чи повного передання прав на неї. Водночас *технологію можна визначити і як один з інноваційних об'єктів поряд з інноваційним продуктом.*

З позицій національного законодавства, будь-яка *технологія може існувати сама по собі, тобто поза інноваційним процесом*, але з моменту подальшої розробки технології з метою практичного втілення може бути перетворена на інноваційний продукт і набути додаткових ознак, таких, які наводяться у ст. 14 ЗУ «Про інноваційну діяльність» щодо інноваційного продукту [2].

Якщо розглядати *трансфер технологій як процес*, то це перетворення інтелектуальної власності на фізичний продукт або процес, який генерує комерційну вигоду, чи може бути використаний на благо суспільства; обмін навичок знань, технологій *методів* і зразків виробництва, між урядами й установами для забезпечення науково-технічного прогресу (НТП) та більшої доступності для ширшого кола користувачів; процес обміну знаннями, машинами, обладнанням, методами, процесами, а також об'єктами з метою полегшення доступу до науково-технічних розробок від першовідкривачів до наступного передання потенційним користувача [3; 4, с. 370].

Трансфер технологій як процес має певні етапи і складається з послідовних процесів.

Початковим етапом трансферу технологій є *вибір та попередня оцінка технології.*

Він може включати такі процеси:

- розробка стратегії підприємства при комерційній реалізації технологій на внутрішніх ринках;
- ідентифікація потреби в технології та об'єкта продажів;
- оцінка витрат, які пов'язані з придбанням технологій;
- оцінка необхідності залучення технології та її пошук;
- порівняльний аналіз з іншими технологіями;
- вибір технології, яка комерційно спроможна в умовах існуючої кон'юнктури (придатна для продажу, а також та, яка може окупитися);
- виявлення попиту на технологію у потенційних покупців, формування у них потреб в технології і забезпечення відповідної пропозиції.

Для відбору та попередньої оцінки технології необхідно обробити аналітичну інформацію щодо технічних, технологічних, організаційних параметрів упровадження технології, отже, інформаційно-аналітичне забезпечення трансферу технологій має важливе інформаційне значення на цьому етапі.

Першим процесом є *розробка стратегії для комерційної реалізації технологій на внутрішніх ринках.*

В основі стратегії лежить прагнення забезпечити на якомога більший період часу отримання максимального прибутку. Залежно від конкретних ринкових умов дана ціль може бути досягнута шляхом експорту готових виробів, втілюючи в себе *нову технологію*, представленням ліцензії чи іншими методами.

Обрана стратегія визначає дії підприємства щодо шляхів її реалізації за трьома напрямками: 1) зосередження основних зусиль на національному ринку, де підприємство має певні переваги, пов'язані з досвідом роботи, напрацьованою клієнтською базою,

знанням місцевих особливостей і специфічних вимог споживачів її продукції, 2) розгортання маркетингової діяльності на «нейтральних» територіях, де позиції конкурентів приблизно такі ж, як і фірми, що має намір розширити свою ринкову частку, 3) вторгнення на ринок основного конкурента, де він має міцні комерційні позиції [5].

На *першому етапі* відбувається так звана ідентифікація технології, яка полягає у виборі самої технології, цілей, завдань, критеріїв для її пошуку, що дає можливість вивчення та аналізу існуючих на даний момент технологічних і організаційних рішень, слабких і сильних сторін компанії, можливостей і умов ринку. В результаті цього визначаються *основні економічні та технологічні параметри* і компоненти нової технології, робляться висновки про необхідні для організації форми, методи, інструменти трансферу технології.

У результаті компанія може обмежитися придбанням тільки *ліцензії або патенту*, що не призведе до значних витрат. Найчастіше, коли технологія досить складна або масштабна, вимагає для своєї реалізації низки висококваліфікованих фахівців, компанія залучає незалежного експерта / експертів, що дозволяє визначати оптимальне рішення щодо технології та її трансферу і досягати високих результатів у більш стислі строки [6, с. 129].

Метою *визначення технологій для трансферу технології* як процесу є проведення оцінки обраних науково-дослідних проектів із метою виявлення їх комерційного застосування. Це створює основу для визначення технологій, готових до трансферу, і того, які з них мають найбільший потенціал для передачі. Оцінка технології може бути виконана в межах організації або сторонньою організацією з використанням спеціалізованих методик [7, с. 179].

У процесі *пошуку технології* акцент робиться на джерелі технології. Якщо джерелом є науково-дослідницька середовище, в результаті близькості до першоджерела спостерігається можливість отримати більш нову технологію, при цьому зазнаючи менших витрат, ніж при придбанні у виробника. Однак тут необхідно врахувати майбутні витрати на впровадження і просування технології. Якщо джерелом технології є бізнес-середовище, це означає нова технологія вже знайшла практичну реалізацію і працює. Однак виробник часто не зацікавлений у продажу найбільш передової технології, що пояснюється його небажанням створювати собі нових конкурентів [6, с. 129].

Трансфер технологій на такому рівні є пасивним процесом, не потребує від партнерів-кореспондентів обов'язкового співробітництва, але на такій стадії дослідники можуть працювати у складі команд, перетинаючи відомчі та національні кордони. На такому рівні споживачі технології до процесу трансферу не залучаються [8, с. 23–24].

Отже, на цьому етапі здійснюється підбір, вивчення і аналіз науково-технічної матеріалів, огляд стану питання, попередні кон'юнктурні оцінки, визначаються конкретні розробки, що можуть бути запропоновані на ринку, дається попередня оцінка потреб споживачів.

Список використаних джерел

1. Конспект лекцій з дисципліни «Трансфер технологій» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей/ Укл.: д.е.н., проф. Плахотнік О. О., Кам'янське, ДДТУ, 2017. 67 с.

2. Адамюк Д. І. Поняття технології: встановлення змісту та співвідношення з іншими суміжними поняттями. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 1. С. 34–41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pric_2015_1_6.

3. Ляшенко О. М. Комерціалізація та трансфер технологій: категорії та методи інноваційної діяльності. *Інноваційна економіка: всеукр. наук.-вир. журнал*: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_5/8.pdf.

4. Денисюк В. А. Стан та перспективи розвитку передачі (трансферу технологій) в Україні. *Соціально-економічні дослідження в перехідний період*. Львів, 2000. № 16. С. 370–377.

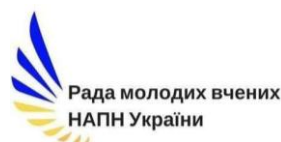
5. Йохна М. А. Трансфер технологій: суть, форми і значення / М. А. Йохна, О. В. Козачок. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2012. № 3, т. 3. С. 69–72. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/886/1/yohna.pdf>.

6. Соловьєва Ю. В. Механізм трансферу технологій в інноваційній економіці: монографія. Москва: РУДН, 2016. 164 с.

7. Андросова О. Ф. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності: монографія / О. Ф. Андросова, А. В. Череп. К.: Кондор, 2007. 356 с.

8. Фонштейн Н. М. Трансфер технологій и эффективная реализация инноваций. М.: АНХ, 1999. 296 с.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ МВС УКРАЇНИ
UNIwersytet WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ДНДІ МВС УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ПРАВА КИЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НАПН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА
ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ НАУКИ-2021 В УКРАЇНІ
«РОЗВИТОК НАУКИ І ТЕХНІКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

(м. Київ, 20 травня 2021 року)

Київ 2021

УПОРЯДНИКИ:

Вербенський Михайло Георгійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор ДНДІ МВС України;

Криволапчук Володимир Олексійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, перший заступник директора ДНДІ МВС України;

Опришко Ігор Віталійович – кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, заступник директора ДНДІ МВС України;

Смерницький Дем'ян Вікторович – доктор юридичних наук, старший дослідник, заступник директора ДНДІ МВС України;

Кулик Олександр Георгійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач НДЛ кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності ДНДІ МВС України;

Федотова Ганна Валеріївна – доктор юридичних наук, професор, начальник науково-організаційного відділу ДНДІ МВС України;

Процик Любов Сергіївна – кандидат психологічних наук, науковий співробітник, голова Ради молодих вчених ДНДІ МВС України;

Мельник Володимир Євгенійович – кандидат технічних наук, провідний науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Филь Світлана Петрівна – кандидат юридичних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Скоробагатько Оксана Володимирівна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Грусевич Володимир Олександрович – старший науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Мацько Віта Андріївна – науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Матичин Іван Іванович – габілітований доктор, професор кафедри прикладної інформатики та математичного моделювання Вармінсько-Мазурського університету (Польща);

Юрчишин Оксана Ярославівна – кандидат технічних наук, доцент, директор департаменту інновацій та трансферу технологій НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

Айдинян Анжела Василівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінально-правової політики та кримінального права, голова Ради молодих вчених Інституту права КНУ ім. Тараса Шевченка;

Губеладзе Ірина Гурамівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, голова Ради молодих вчених НАПН України.

Р64 **Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки - 2021 в Україні (м. Київ, 20 травня 2021 р.).** Київ: ДНДІ МВС України, 2021. 437 с.

Матеріали викладено в авторській редакції з незначною коректурою.

Відповідальність за їх якість, достовірність, а також відсутність у них відомостей, що становлять державну таємницю та інформацію для службового користування, несуть автори.

УДК 001(477) «2021»

© ДНДІ МВС України, 2021
© Колектив авторів, 2021

Розгон О. В.	
<i>Вибір і попередня оцінка технології як початковий етап трансферу технологій.....</i>	<i>344</i>
Романова Т. В., Шапочка Т. І.	
<i>Дії щодо ризиків та можливостей у системі управління акредитованої лабораторії.....</i>	<i>348</i>
Свистонюк В. А., Токар А. А.	
<i>Поліція – це суспільство, а суспільство – поліція.....</i>	<i>353</i>
Соболь А. Ю., Леонова Н. В., Іщенко Т. В.	
<i>Вимоги до оформлення особових ділових паперів.....</i>	<i>355</i>
Тимошенко М. С., Іщенко В. В.	
<i>Особливості застосування гнучкого режиму робочого часу в Україні в умовах карантину.....</i>	<i>358</i>
Удачина К. О., Бандоріна Л. М.	
<i>CRM-системи як інструмент автоматизації бізнес-процесів підприємства.....</i>	<i>363</i>
Удачина К. О., Савчук Л. М.	
<i>Особливості використання сучасних інформаційних технологій для проведення бізнес-аналізу.....</i>	<i>366</i>
Хмельницький О. О.	
<i>Щодо методології прогнозування загроз національній безпеці.....</i>	<i>369</i>

Секція 7:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СФЕР ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА

Біличенко П. О.	
<i>Встановлення опіки та піклування за законодавством України.....</i>	<i>373</i>
Боровик І. О., Чепік-Трегубенко О. С.	
<i>Виборче право як підгалузь конституційного права.....</i>	<i>375</i>
Воронова О. В., Воронов І. В.	
<i>Недосконалість правового регулювання самозахисту прав дитини.....</i>	<i>377</i>
Гузенко О. П.	
<i>Фінансовий аудит: законодавча платформа.....</i>	<i>380</i>
Дячок А. О.	
<i>Особливості прийняття на роботу неповнолітніх.....</i>	<i>383</i>
Жванко Ю. П.	
<i>Сучасний стан нормативно-правового регулювання відносин у сфері обігу зброї в Україні.....</i>	<i>387</i>
Кадала В. В.	
<i>Осучаснення проблем правового регулювання процедур ДФК в Україні.....</i>	<i>390</i>
Кірін Р. С., Коротаєв В. М.	
<i>Правовий режим вилученої, добровільно зданої і знайденої зброї.....</i>	<i>393</i>
Косяченко К. Е., Мухай А. А.	
<i>Медіація як альтернативний спосіб вирішення справ у цивільному процесі.....</i>	<i>397</i>